

שבת דף נח

פירוש אחר להגדרת כבול (המשך מדף נז): ושמאל אמר: כבלא דעבדא תנן.

סתירה	שמואל אמר: כבלא דעבדא תנן (לא יוצאים בשבת)	והאמר שמואל: יוצא העבד בחותם שבצוארו אבל לא בחותם שבכסותו!
פתרון	דעבד איהו לנפשיה	דעבד ליה רביה
קושי על הפתרון		בחותם שבכסותו אמאי לא?
תירוץ		דילמא מיפסק, ומירתת ומיקפל ליה, ומחית ליה אכתפיה.
חיזוק לתירוץ		כדרב יצחק בר יוסף, דאמר רב יצחק בר יוסף אמר רבי יוחנן: היוצא בטלית מקופלת ומונחת לו על כתפיו בשבת - חייב חטאת
עוד חיזוק לתירוץ		וכי הא דאמר ליה שמואל לרב חיינא בר שילא: כולו רבנן דבי ריש גלותא - לא ליפקו בסרבלי חתימי, לבר מינך, דלא קפדי עליך דבי ריש גלותא

דברי שמואל: יוצא העבד בחותם שבצוארו, אבל לא בחותם שבכסותו.

חיזוק מברייטא: תניא נמי הכי: יוצא העבד בחותם שבצוארו, אבל לא בחותם שבכסותו.

סתירה מברייטא: ורמינהו:

לא יצא העבד בחותם שבצוארו, ולא בחותם שבכסותו	זה וזה אין מקבלין טומאה
ולא בזוג שבצוארו	זה וזה מקבלין טומאה
ולא תצא בהמה לא בחותם שבצוארה ולא בחותם שבכסותה ולא בזוג שבכסותה ולא בזוג שבצוארה	זה וזה אין מקבלין טומאה

הסתירה	יוצא העבד בחותם שבצוארו, אבל לא בחותם שבכסותו	לא יצא העבד בחותם שבצוארו, ולא בחותם שבכסותו
תירוץ 1	דעבד ליה רביה	דעבד איהו לנפשיה!
תירוץ 2 לא, אידי ואידי - דעבד ליה רביה	בשל טיט	בשל מתכת

חיזוק לתירוץ 2: וכדרב נחמן אמר רבה בר אבוח: דבר המקפיד עליו רבו - אין יוצאין בו, דבר שאין מקפיד עליו - יוצאין בו.

עוד חיזוק: הכי נמי מסתברא, מדקתני זה וזה אין מקבלין טומאה,

אי אמרת בשלמא של מתכת
הני הוא דלא מקבלי טומאה,
הא כלים דידהו - מקבלי טומאה,
אלא אי אמרת בשל טיט תנן
הני הוא דלא מקבלי טומאה
הא כלים דידהו מקבלי טומאה?
והא תניא: כלי אבנים כלי גללים וכלי אדמה אין מקבלין
טומאה לא מדברי תורה ולא מדברי סופרים!

אלא שמע מינה: של מתכת, שמע מינה

אמר מר: ולא בזוג שבצוארו, אבל יוצא הוא בזוג שבכסותו.

שאלה: זוג שבצוארו אמאי לא?

תשובה: דילמא מיפסיק ואתא לאיתויי

קושי: זוג שבכסותו נמי, ליחוש דילמא מיפסיק ואתי לאיתויי!

תירוץ: הכא במאי עסקינן - דמיחא ביה מומחא, וכדרב הונא בריה דרב יהושע. דאמר

רב הונא בריה דרב יהושע: כל שהוא ארוג - לא גזרו

מאתר הדרן והרבנית מישל כהן פרבר

• hadran.org.il •

הסתירה	לא תצא בהמה לא בחותם שבצוארה ולא בחותם שבכסותה ולא בזוג שבצוארה ולא בזוג שבכסותה, <u>זה וזה אין מקבלין טומאה</u>	זוג של בהמה - טמאה, ושל דלת - טהורה. של דלת ועשאו לבהמה - טמאה, של בהמה ועשאו לדלת, אף על פי שחיברו לדלת וקבעו במסמרים - טמא, שכל הכלים יורדין לידי טומאתן במחשבה, ואין עולין מידי טומאתן אלא בשינוי מעשה
תירוץ 1	דלית ליה עינבל	דאית ליה עינבל
קושי	מה נפשך: אי מנא הוא - אף על פי דלית ליה עינבל, אי לאו מנא הוא - עינבל משוי ליה מנא?	
תירוץ לקושי		אין, כדרכי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן; דאמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: מנין למשמיע קול בכלי מתכות שהוא טמא - שנאמר כֹּל צֶבֶר אֶשֶׁר יִכָּא כָּאֵשׁ תַּעֲכִירוּ כָּאֵשׁ אפילו דיבור יבא באש.

עוד קושי לתירוץ:

סתירה	אמצע הברייתא: ולא בזוג שבצוארו אבל יוצא הוא בזוג שבכסותו וזה וזה מקבלין טומאה , אי דלית ליה עינבל - מי מקבלי טומאה?	העושה זגין למכתשת ולעריסה ולמטפחות ספרים ולמטפחות תינוקות, יש להם עינבל - טמאין, אין להם עינבל - טהורין, ניטלו עינבליהן - עדיין טומאתן עליהם!
	אבל גדול - תכשיט הוא ליה, אף על גב דלית ליה עינבל	בתינוק דלקלא עבידי ליה

עוד שאלה על הברייתא: אמר מר: **ניטלו עינבליהן עדיין טומאתן עליהן**. למאי חזו? תשובה 1: אמר אביי: הואיל שההדיט יכול להחזירו.

קושי: מתיב רבא: **הזוג והעינבל חיבור!** וכי תימא: הכי קאמר, אף על גב דלא מחבר - כמאן דמחבר דמי, והתניא: **מספורת של פרקים ואיזמל של רהיטני - חיבור לטומאה, ואין חיבור להזאה**. ואמרינן: מה נפשך, אי חיבור הוא - אפילו להזאה, ואי לא חיבור הוא - אפילו לטומאה נמי לא! ואמר רבה: דבר תורה, בשעת מלאכה - חיבור בין לטומאה בין להזאה, שלא בשעת מלאכה - אינו חיבור לא לטומאה ולא להזאה. וגזרו על טומאה שלא בשעת מלאכה, משום טומאה שהיא בשעת מלאכה. ועל הזאה שהיא בשעת מלאכה, משום הזאה שלא בשעת מלאכה!

תשובה 2: אלא אמר רבא: הואיל וראוי להקישו על גבי חרס.

